

XXXXX

Wijziging van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen in verband met uitbreiding van de hardheidsclausule en invoering van een hardheidsregeling, een vangnetbepaling en een grondslag voor een compensatieregeling (Wet hardheidsaanpassing Awir)

Doorlopende tekst met "track changes".

Artikel 49. Hardheidsregeling

1. In gevallen waarin toepassing van deze wet, de daarop berustende bepalingen of de Wet kinderopvang bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, heeft geleid tot onbillijkheden van overwegende aard die voortkomen uit de hardheid van de toepassing die voor 23 oktober 2019 werd gegeven aan het wettelijke systeem, welke onbillijkheden zodanig zijn dat het overduidelijk onredelijk is deze voor rekening van de belanghebbende te laten, is Onze Minister bevoegd in overeenstemming met Onze Ministers die het aangaat bij beschikking een hardheidstegemoetkoming toe te kennen.

2. Toekenning van de hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, geschiedt op een voor 1 januari 2024 aan de Belastingdienst/Toeslagen gedaan verzoek van de belanghebbende die geen beroep kan doen op herziening van de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering omdat vijf jaren zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop die beschikking betrekking heeft en een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming, bedoeld in artikel 14, is verstreken.

3. De hardheidstegemoetkoming betreft de voor de belanghebbende nadelige gevolgen van de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering, bedoeld in het tweede lid, voor zover die onevenredig zijn in verhouding tot de met die beschikking te dienen doelen. De onevenredigheid van die gevolgen wordt weggenomen door het vaststellen van de beschikking tot toekenning van de hardheidstegemoetkoming overeenkomstig:

a. herziening van de beschikking tot vaststelling waarbij het recht op kinderopvangtoeslag per berekeningsjaar wordt vastgesteld naar rato van het bedrag aan kosten van kinderopvang waarvan de ouder aannemelijk heeft gemaakt dat het tijdig is betaald, of;

b. herziening van de beschikking tot terugvordering onder bijzondere omstandigheden.

4. Bij toekenning van de hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, wordt de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering, bedoeld in het tweede lid, niet herzien.

5. De hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, wordt slechts toegekend indien het verzoek betrekking heeft op een of meer beschikkingen tot vaststelling of tot terugvordering die in totaal hebben geleid tot een terug te vorderen bedrag van ten minste € 1.500 per berekeningsjaar.

6. De hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, bedraagt hetgeen zou worden uitbetaald of verrekend bij herziening van een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering indien de vijfjaarstermijn waarbinnen herziening mogelijk is, bedoeld in het tweede lid, niet zou gelden. Ingeval over een berekeningsjaar rente als bedoeld in artikel 29 in rekening is gebracht, wordt bij het vaststellen van de hardheidstegemoetkoming die rente voor zover betaald of verrekend naar evenredigheid herzien.

7. De hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, blijft achterwege voor zover op andere wijze in een compensatie, herziening, hardheidstegemoetkoming of vergoeding ter zake van de onbillijkheden van overwegende aard, bedoeld in het eerste lid, is of wordt voorzien.

8. Op de uit te betalen hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, is artikel 30 van overeenkomstige toepassing.

9. De beschikking tot toekenning van de hardheidstegemoetkoming, bedoeld in het derde lid, wordt vastgesteld binnen een termijn van zes maanden na ontvangst van het verzoek, bedoeld in het tweede lid. Deze termijn kan eenmaal met maximaal zes maanden worden verlengd.

10. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de toepassing van het eerste tot en met negende lid.

Artikel 49a. Vangnetbepaling

In bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen gevallen kan onder bij of krachtens die algemene maatregel van bestuur te stellen regels op een voor 1 januari 2024 aan de Belastingdienst/Toeslagen gedaan verzoek van de belanghebbende een bijzondere tegemoetkoming worden toegekend indien sprake is van een zeer schrijnend geval waarin toepassing van deze wet, de daarop berustende bepalingen of de Wet kinderopvang bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, heeft geleid tot ernstige onbillijkheden van overwegende aard, ~~die zich hebben voorgedaan bij een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering,~~ welke onbillijkheden zodanig zijn dat het overduidelijk onredelijk is deze voor rekening van de belanghebbende te laten en waarvoor andere compensaties, herzieningen, hardheidstegemoetkomingen of vergoedingen ter zake van die onbillijkheden niet voldoende zijn. De voordracht voor een krachtens dit lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Met opmerkingen ; Geschraapt om O/GS-problematiek ook hieronder te kunnen regelen.

Artikel 49b. Compensatieregeling

1. In bij ministeriële regeling aan te wijzen gevallen kan de rijksbelastingdienst in verband met een samenstel van zijn handelingen waarbij sprake is van institutionele vooringenomenheid bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, volgens bij die regeling te stellen regels en binnen bij die regeling te stellen kaders, aan de belanghebbenden compensatie verlenen. Deze compensatie geschiedt in verband met het door die handelingen door die belanghebbenden ondervonden nadeel, voor zover de reguliere bestuursrechtelijke rechtsmiddelen voor 23 oktober 2019 onvoldoende toereikend werden geacht om dit nadeel geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken en dit nadeel niet is te wijten aan ernstige onregelmatigheden die aan de belanghebbenden toerekenbaar zijn. Het ~~vaststellen van de beschikking tot toekenning van de verlenen van~~ compensatie geschiedt op een door de belanghebbende voor 1 januari 2024 aan de Belastingdienst/Toeslagen gedaan verzoek. De compensatie blijft achterwege voor zover op andere wijze in een vergoeding of tegemoetkoming ter zake is of wordt voorzien. Aan de ministeriële regeling kan terugwerkende kracht worden toegekend.

Met opmerkingen ; Voor individuele institutionele vooringenomenheid hoeft m.i. de wettekst niet te worden aangepast, maar wel het CAF-besluit en de in dit lid bedoelde ministeriële regeling.

Met opmerkingen ; Voor toelichting ministeriële regeling: Onder uitvoering wordt mede verstaan de invordering.

2. ~~De Belastingdienst/Toeslagen kan een toegekende compensatie herzien indien de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming of de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming alsnog op een hoger bedrag is vastgesteld dan waarmee bij de bepaling van de hoogte van de compensatie rekening is gehouden. De herziening bedraagt het hieruit voortvloeiende verschil, doch maximaal het bedrag van de eerder vastgestelde beschikking tot vaststelling, voor zover dat deel uitmaakt van de compensatie, bedoeld in het eerste lid. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op de beschikking tot terugvordering of beschikking tot herziening van de terugvordering. Voor zover de compensatie betrekking heeft~~

op een vergoeding van over een berekeningsjaar in rekening gebrachte en betaalde of verrekende rente, bedoeld in artikel 29, of op een vergoeding die betrekking heeft op overeenkomstige toepassing van rente, bedoeld in artikel 27, inzake het betreffende berekeningsjaar, wordt het bedrag van de compensatie verminderd met de over hetzelfde berekeningsjaar over de in de eerste zin bedoelde verhoging vergoede rente, bedoeld in artikel 27, doch maximaal met het bedrag dat in de compensatie ter zake van voornoemde rentecomponenten is begrepen.

3. Indien de compensatie, bedoeld in het eerste lid, in de situatie bedoeld in het tweede lid wordt herzien, kan het daaruit voortvloeiende terug te vorderen bedrag worden verrekend met het aan de belanghebbende over hetzelfde berekeningsjaar uit te betalen bedrag van de verhoging, bedoeld in het tweede lid, eerste zin.

4. Het uit te betalen bedrag aan compensatie, bedoeld in het eerste lid, kan door de Belastingdienst/Toeslagen niet worden verrekend.

Met opmerkingen : Deze passage onder voorbehoud. Gaat er mogelijk uit. Komt donderdag in SCT aan de orde. Dan ook Toelichting aanpassen!

Met opmerkingen : Het is de vraag of je dit lid nodig hebt gezien art. 4:93 Awb? Wel voor de duidelijkheid raadzaam?

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

Artikel I, onderdeel D, onder 3, wordt als volgt gewijzigd:

1

Het voorgestelde **artikel 49** wordt als volgt gewijzigd:

a. In het voorgestelde tweede lid wordt "betrekking heeft" vervangen door "betrekking heeft en een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming, bedoeld in artikel 14, is verstreken".

b. In het voorgestelde zesde lid wordt "de vijfjaarstermijn" vervangen door "de termijn waarbinnen herziening mogelijk is" en "die rente" door "die rente voor zover betaald of verrekend".

2

In het voorgestelde **artikel 49a** vervalt ", die zich hebben voorgedaan bij een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering".

3

Het voorgestelde **artikel 49b** wordt als volgt gewijzigd:

a. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.

b. In de als eerste lid aangeduide tekst wordt "Het verlenen van compensatie" vervangen door "Het vaststellen van de beschikking tot toekenning van de compensatie".

c. Na het nieuwe eerste lid worden drie leden toegevoegd luidende:

2. De Belastingdienst/Toeslagen kan een toegekende compensatie herzien indien de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming of de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming alsnog op een hoger bedrag is vastgesteld dan waarmee bij de bepaling van de hoogte van de compensatie rekening is gehouden. De herziening bedraagt het hieruit voortvloeiende verschil, doch maximaal het bedrag van de eerder vastgestelde beschikking tot vaststelling, voor zover dat deel uitmaakt van de compensatie, bedoeld in het eerste lid. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op de beschikking tot terugvordering of beschikking tot herziening van de terugvordering. Voor zover de compensatie betrekking heeft op een vergoeding van over een berekeningsjaar in rekening gebrachte en betaalde of verrekende rente, bedoeld in artikel 29, of op een vergoeding die betrekking heeft op overeenkomstige toepassing van rente, bedoeld in artikel 27, inzake het betreffende berekeningsjaar, wordt het bedrag van de compensatie verminderd met de over hetzelfde berekeningsjaar over de in de eerste zin bedoelde verhoging vergoede rente, bedoeld in artikel 27, doch maximaal met het bedrag dat in de compensatie ter zake van voornoemde rentecomponenten is begrepen.

3. Indien de compensatie, bedoeld in het eerste lid, in de situatie bedoeld in het tweede lid wordt herzien, kan het daaruit voortvloeiende terug te vorderen bedrag worden verrekend met het aan de belanghebbende over hetzelfde berekeningsjaar uit te betalen bedrag van de verhoging, bedoeld in het tweede lid, eerste zin.

4. Het uit te betalen bedrag aan compensatie, bedoeld in het eerste lid, kan door de Belastingdienst/Toeslagen niet worden verrekend.

TOELICHTING

I. Algemeen

Deze nota van wijziging bevat naast een inhoudelijke wijziging van de vangnetbepaling enkele technische wijzigingen die met name bedoeld zijn om de voorgestelde wettekst in overeenstemming te brengen met de bedoeling van de voorgestelde bepalingen. Zo wordt voor een situatie waarin nog herziening van de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering mogelijk is, conform de bedoeling voorgesteld dat dan niet (tevens) een beroep kan worden gedaan op toepassing van de hardheidsregeling. Verder wordt verduidelijkt dat alleen voor zover de over een berekeningsjaar in rekening gebrachte (invorderings)rente is betaald of verrekend, deze bij het vaststellen van de hardheidstegemoetkoming naar evenredigheid wordt herzien. Voor zover de betreffende rente niet zou zijn betaald of verrekend is er geen sprake van een rentenadeel dat zou moeten worden meegenomen bij het vaststellen van de hoogte van de hardheidstegemoetkoming.

Voorgesteld wordt de tekst van de vangnetbepaling aan te passen. Ook buiten de gevallen van een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering kunnen zich immers zeer schrijnende gevallen voordoen (bijvoorbeeld op het gebied van de invordering), waarin toepassing van de Awir, de daarop berustende bepalingen of de Wet kinderopvang bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, heeft geleid tot ernstige onbillijkheden van overwegende aard. Indien aan de voorwaarden daartoe wordt voldaan, verdient het aanbeveling ook in dergelijke gevallen een beroep op de vangnetbepaling mogelijk te maken.

Daarnaast wordt de compensatieregeling aangevuld met enkele zaken die reeds zijn opgenomen in het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken, alsmede daarmee samenhangende kwesties die het dubbel toekennen van compensatie/tegemoetkoming beogen te voorkomen. Het is wenselijk dat deze zaken en kwesties in de wettekst worden opgenomen. Het is de bedoeling dat een toegekende compensatie kan worden herzien en daarmee verminderd voor zover na het toekennen van die compensatie op andere wijze in een tegemoetkoming wordt voorzien.

II. Onderdeelsgewijs

Artikel I, onderdeel D, onder 3

Onderdeel 1 (artikel 49 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Met de voorgestelde wijziging van het voorgestelde artikel 49, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) wordt beter aangesloten bij de tekst van artikel 5a van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Herziening van de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering is immers ook mogelijk ingeval wel vijf jaren zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop die beschikking betrekking heeft, maar de termijn van een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming (bedoeld in artikel 14 Awir) nog niet is verstreken. Binnen die eenjaartermijn (die dus buiten de eerdergenoemde vijfjaartermijn kan eindigen) is het derhalve mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheid tot herziening van de beschikking tot vaststelling of tot terugvordering, waardoor het niet nodig is gebruik te kunnen maken hardheidsregeling. In aansluiting op het voorgaande wordt het voorgestelde zesde lid van artikel 49 Awir aangepast door "de vijfjaartermijn" te vervangen door "de termijn

Met opmerkingen : Moet de UAwir nu ook worden aangepast met de definitieve terugvorderingsbeschikking.... Of zoiets...

waarbinnen herziening mogelijk is". Tevens wordt in dat voorgestelde lid conform de bedoeling verduidelijkt dat alleen voor zover de over een berekeningsjaar in rekening gebrachte rente als bedoeld in artikel 29 Awir is betaald of verrekend, deze bij het vaststellen van de hardheidstegemoetkoming naar evenredigheid wordt herzien. Voor zover de betreffende rente niet zou zijn betaald of verrekend is er geen sprake van een rentenadeel dat zou moeten worden meegenomen bij het vaststellen van hoogte van de hardheidstegemoetkoming.

Onderdeel 2 (artikel 49a van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Voorgesteld wordt de tekst van de vangnetbepaling aan te passen. Ook buiten de gevallen van een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering kunnen zich immers zeer schrijnende gevallen voordoen (bijvoorbeeld op het gebied van de invordering), waarin toepassing van de Awir, de daarop berustende bepalingen of de Wet kinderopvang bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, bedoeld in de Wet kinderopvang, heeft geleid tot ernstige onbillijkheden van overwegende aard. Indien aan de voorwaarden daartoe wordt voldaan, verdient het aanbeveling ook in dergelijke gevallen een beroep op de vangnetbepaling mogelijk te maken. Daartoe vervalt in het voorgestelde artikel 49a Awir de zinsnede ", die zich hebben voorgedaan bij een beschikking tot vaststelling of tot terugvordering".

Onderdeel 3 (artikel 49b van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Nu de oorspronkelijk in het wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2021 voorgestelde compensatieregeling door middel van een nota van wijziging is overgeheveld naar het onderhavige wetsvoorstel en daarbij wordt opgenomen in artikel 49b Awir, is het ook gewenst dat de vormgeving/terminologie beter aansluit bij die van de Awir. Daartoe wordt "Het verlenen van compensatie" vervangen door "Het vaststellen van de beschikking tot toekenning van de compensatie". Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Van enkele zaken die reeds zijn opgenomen in paragraaf 5 van het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken¹ en daarmee samenhangende kwesties die het dubbel toekennen van compensatie/tegemoetkoming beogen te voorkomen, is het wenselijk dat deze in de wettekst voor zover nodig worden opgenomen. Daartoe wordt voorgesteld drie nieuwe leden aan het voorgestelde artikel 49b Awir toe te voegen, waarbij de eerder voorgestelde tekst van artikel 49b Awir als eerste lid wordt aangeduid. Zo wordt in het voorgestelde tweede lid van artikel 49b Awir voorgesteld dat de Belastingdienst/Toeslagen een (eerder) toegekende compensatie kan herzien indien de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming of de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming alsnog op een hoger bedrag is vastgesteld dan waarmee bij de bepaling van de hoogte van de compensatie rekening is gehouden. Het is dan redelijk dat de compensatie kan worden herzien (de compensatie blijft immers ook achterwege voor zover op andere wijze in een vergoeding of tegemoetkoming ter zake is of wordt voorzien). De herziening van de compensatie bedraagt het uit het hoger vaststellen van de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming of de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming voortvloeiende verschil, maar maximaal het bedrag van de eerder vastgestelde beschikking tot vaststelling, voor zover dat deel uitmaakt van de compensatie, bedoeld in het eerste lid van artikel 49b Awir. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op de (definitieve) beschikking tot terugvordering of beschikking tot herziening van de terugvordering. Wanneer

¹ Besluit van 20 mei 2020, nr. 2020-95373, Stcrt. 2020, nr. 28700.

de terugvordering naar beneden wordt bijgesteld nadat de compensatie reeds is vastgesteld is het immers ook redelijk dat de compensatie kan worden herzien (lees: naar beneden kan worden bijgesteld).

Het slot van het voorgestelde tweede lid van artikel 49b Awir ziet op het voorkomen van het dubbel toekennen van een compensatie van rentenadeel. Voor zover de compensatie betrekking heeft op een vergoeding van over een berekeningsjaar in rekening gebrachte en betaalde of verrekenende (invorderings)rente, bedoeld in artikel 29 Awir, of op een vergoeding die betrekking heeft op overeenkomstige toepassing van rente, bedoeld in artikel 27 Awir, inzake het betreffende berekeningsjaar, wordt het bedrag van de compensatie verminderd met de over hetzelfde berekeningsjaar over de in de eerste zin van het voorgestelde tweede lid bedoelde verhoging (van de tegemoetkoming)² vergoede rente, bedoeld in artikel 27 Awir, doch maximaal met het bedrag dat in de compensatie ter zake van voornoemde rentecomponenten is begrepen.

Met opmerkingen []: Rond deze passage onder voorbehoud. Gaat er mogelijk uit. Komt donderdag in SCT aan de orde.

In het voorgestelde derde lid van artikel 49b Awir wordt voorgesteld dat indien de compensatie (bedoeld in het eerste lid van artikel 49b Awir) in de situatie bedoeld in het tweede lid van artikel 49b Awir wordt herzien, het daaruit voortvloeiende terug te vorderen bedrag kan worden verrekend met het aan de belanghebbende over hetzelfde berekeningsjaar uit te betalen bedrag van de verhoging, bedoeld in artikel 49b, tweede lid, eerste zin, Awir. Het is redelijk dat deze verhoging (van de tegemoetkoming) en het terug te vorderen bedrag van de eerder toegekende compensatie met elkaar worden verrekend omdat de betreffende bedragen zien op dezelfde component. Zonder deze verrekening zou dezelfde component twee keer worden uitbetaald.

In het voorgestelde vierde lid van artikel 49b Awir wordt voorgesteld dat het uit te betalen bedrag aan compensatie (bedoeld in het eerste lid van artikel 49b Awir) door de Belastingdienst/Toeslagen niet kan worden verrekend (met andere openstaande terugvorderingen aan toeslagen of met belastingschulden). Dit sluit aan bij hetgeen is geregeld aan het slot van paragraaf 5 van het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken.

Budgettaire gevolgen

De in deze nota van wijziging opgenomen wijziging van het wetsvoorstel heeft geen effect op de dienaangaande eerder in kaart gebrachte budgettaire gevolgen.

Gevolgen voor burgers en bedrijfsleven

De in deze nota van wijziging opgenomen wijziging van het wetsvoorstel heeft geen effect op de dienaangaande eerder in kaart gebrachte administratieve lasten voor bedrijven.

Uitvoeringskosten Belastingdienst

Voor de in deze nota van wijziging opgenomen voorstellen geldt dat de eerder dienaangaande uitgebrachte uitvoeringstoets onverkort van kracht is.

Met opmerkingen []: Nog aan te passen / af te stemmen. Met name vernuiming vangnetbepaling lijkt in dit kader relevant.

De Staatssecretaris van Financiën,

² Indien de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming of de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming alsnog op een hoger bedrag is vastgesteld dan waarmee bij de bepaling van de hoogte van de compensatie rekening is gehouden.